

Praha, 1. 3. 2021

Studijní obory:

- 7504R100 Učitelství odborných předmětů
- 7507R056 Učitelství praktického vyučování a odborného výcviku

Okruh I: Pedagogika

1. Pojem pedagogiky a jejího předmětu, objektu, funkcí. Specifika pedagogického výzkumu a metody bádání.
2. Podstata výchovy. Funkce výchovy. Vztah výchovy, dědičnosti a prostředí.
3. Charakteristika pojmu vzdělání, jeho funkce, kritéria třídění. Soudobé teorie vzdělání a jejich odraz ve výchovně vzdělávací praxi.
4. Pedagogika v kontextu postmoderního myšlení. Globalizace a výchova.
5. Cíl výchovy a jeho třídění.
6. Vyučovací proces, jeho podstata, charakteristika, rysy a definice. Vyučovací proces jako poznávací proces. Osvojování nového vědění. Teorie vymezování učiva.
7. Moderní koncepce vyučování. Alternativní výchovně vzdělávací koncepce.
8. Pedagogické zákony a principy, jejich význam pro celkovou efektivitu výchovně vzdělávacího procesu.
9. Metody vyučování jako nástroje dynamiky výchovně vzdělávacího procesu. Třídění metod. Organizační formy vyučování. Didaktická funkce moderních technických prostředků.
10. Pedagogická diagnostika a hodnocení žáků.
11. Výchova a tvořivost. Tvořivost v práci učitele a žáka.
12. Osobnost žáka a jeho vývoj. Problém vrstevnických vztahů. Výchova a společenské organizace zaměřené na sociální činnosti a výchovnou péči o děti a mládež. Pomáhající organizace.
13. Mládež a sociálně negativní projevy jednání a chování. Závislosti, kriminalita dětí a mládeže.
14. Rodina jako výchovný činitel.
15. Mládež. Volný čas. Masové sdělovací prostředky. Multikulturní výchova.
16. Ohrožení dětí a mládeže prostředím. Dětská práva a jejich respektování.
17. Výchova a vzdělání žáků se specifickými potřebami.
18. Osobnost učitele, podmínky jeho úspěšnosti, kompetence a způsobilosti ve vyučování a výcviku.
19. Výchovně vzdělávací systém a tendence jeho dalšího rozvoje. Kurikulární reforma a její vliv na proměnu výchovně vzdělávacího procesu ve škole.
20. Vývoj a soudobé pojetí sociální pedagogiky.

Okruh II: Psychologie

1. Předmět psychologie, východiska psychologie; biologický, behaviorální, kognitivní přístup, teoretické a aplikované obory psychologie.
2. Metody v psychologii, teorie, hypotéza, experiment, korelační analýza, psychologické testy, pozorování, dotazování (dotazníky a rozhovory), kazuistiky, sociometrie, eseje.
3. Biologická a sociální podmíněnost lidské psychiky, biologické faktory: nervová soustava a stavba mozku, žlázy s vnitřní sekrecí, tělesný stav a růst organismu, biologické potřeby, dědičnost, interakce dědičnost-prostředí, tělesné a duševní vlastnosti; sociální faktory: charakteristika sociálního prostředí; proces socializace, společenské návyky, etická pravidla, zákony, společenská tabu, humanistické teorie.
4. Vědomí, pozornost (selektivní, rozdělená), podprahové sdělení, cyklus spánku a bdění, spánková stádia, sny a poruchy spánku; hypnóza; psychoaktivní látky.
5. Čítí a vnímání, počitkové prahy (absolutní, relativní), signálně detekční teorie, organizace vnímání, percepční konstanty; mimosmyslové vnímání.
6. Učení, habituace, klasické podmiňování, operantní podmiňování a jeho využití v praxi, kognitivní učení, učení pozorováním; technika samostatného studia.
7. Paměť, dělení paměti, stádia paměti, krátkodobá paměť a zapomínání, dlouhodobá paměť, interference, zapomínání a emoce.
8. Myšlení a řeč. pojmy a kategorie, osvojování a spojování pojmů, indukce, dedukce, heuristika, pokus a omyl, vhled, algoritmus; tvořivost (sbíhavé a rozbíhavé myšlení).
9. Řeč a jazyk, sémantická, tvárlivost, přesnost, struktura jazyka, vývoj řeči.
10. Inteligence, testy inteligence, konstrukce testů (vlastnosti, standardizace), extrémní inteligence, teorie inteligence.
11. Motivace, motivy přežití a homeostáze, hlad a jídlo, poruchy příjmu potravy, sexuální motivace, motivy zvědavosti, motiv výkonu, Maslowova teorie potřeb, frustrace potřeb.
12. Emoce, složky emoce, emoce a aktivace tělesných projevů, kognitivní hodnocení a intenzita emocí (příklady emocí), emoční inteligence.
13. Osobnost, vývoj osobnosti, typologie temperamentu, osobnostní rysy a stavy, model big five.
14. S. Freud a psychoanalýza, id, ego, superego, psychosexuální vývoj dítěte, individuální psychologie, kognitivní přístup k osobnosti.
15. Sociální poznávání - kognice. specifika sociální kognice, proces formování dojmu, atribuční procesy, sociální schémata.

Okruh III: Didaktika odborných předmětů

1. Cíle výuky, obecné a specifické cíle. delorsovy cíle. Klíčové a odborné kompetence podle RVP pro odborné vzdělávání, cíle poznatkové, operační a hodnotové, taxonomie těchto skupin, rozbor úrovní, vymezování specifických cílů na základě didaktické analýzy učiva, příklady specifických cílů.
2. Didaktické principy (zásady), rozbor jednotlivých principů, ukázka na příkladech z výuky odborných předmětů.
3. Metody výuky, třídění metod podle zdroje poznání a typů poznatků, příklady použití jednotlivých metod.
4. Metoda problémového výkladu, strategie řešení, příklady problémových úloh. klady a zápory této metody.
5. Metoda heuristická, příklady forem heuristické metody, klady a zápory této metody.
6. Metodika řešení úloh, zvláště pak kvantitativních, dělení úloh podle způsobů řešení, příklady, strategie řešení úloh.
7. Didaktické funkce školního experimentu.
8. Organizační formy výuky, klasifikace organizačních forem výuky, jejich základní charakteristiky, příklady.
9. Didaktické prostředky ve výuce odborných předmětů, klasifikace didaktických prostředků, stručná charakteristika, funkce učebních pomůcek ve výuce, funkce didaktické techniky, činitelé ovlivňující výběr a tvorbu učebních pomůcek.
10. Elektronické vzdělávání, historie, základní pojmy, hlavní charakteristiky, koncepce programování a průchod kurzem, multimediální prvky a jejich charakteristika.
11. LMS systémy ve výuce odborných předmětů, charakteristika a přehled, specifika elektronických materiálů, strategie tvorby e-kurzů.
12. Požadavky na tvorbu a průběh ústní a běžné písemné zkoušky.
13. Didaktický test. druhy didaktických testů, vlastnosti dobrého didaktického testu, výhody a nedostatky testování.
14. Tvorba nestandardizovaného (učitelského) didaktického testu, typy položek, volba odpovědí, položková analýza testu, možnosti tvorby klasifikační stupnice na základě výsledků didaktického testu.
15. Příprava učitele na vyučovací hodinu, typy příprav, rozbor podrobnější přípravy.

Pozn.: Okruhy beze změny, úprava pouze formy.